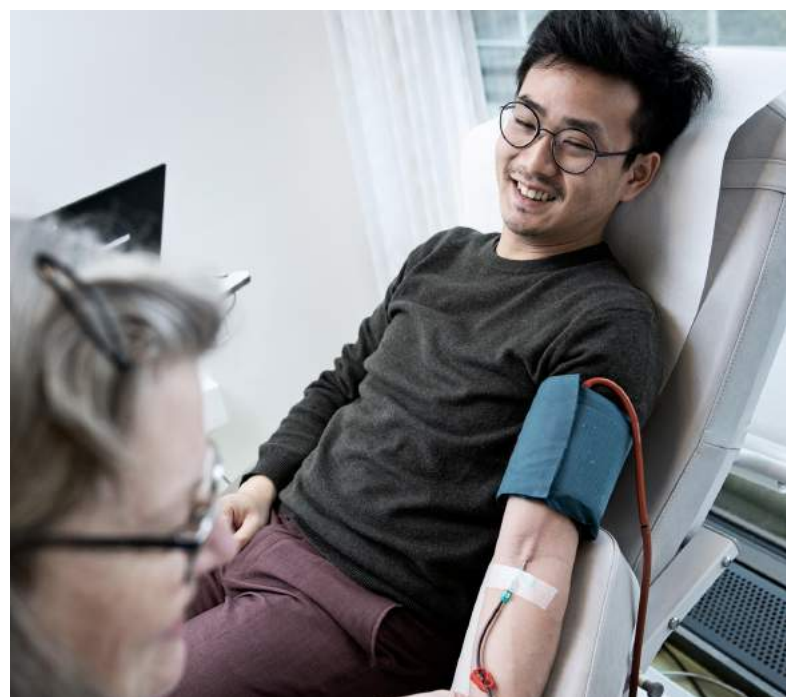

ÅRSBERETNING

2019-2020

Maj 2020

Af formand Bente Graversen

I skrivende stund handler rigtig meget i ikke alene Danmark, men hele verden om coronapandemien.

Det skal ikke overskygge, at der også er sket rigtig meget positivt i Bloddonorerne i Danmarks organisation det forgangne år.

Landsorganisationen

Som Bloddonorerne i Danmarks nye landsformand har jeg været rundt i landet og deltaget på regionsmøder, hvor der især er blevet talt om den kommende strategi (se nedenfor). Det er ikke lykkedes at besøge alle regioner endnu, men det sker forhåbentlig i det kommende år.

Coronasituationen har betydet udsatte møder i landskomite, forretningsudvalg, regionsbestyrelser og korbestyrelser, og en workshop for blodbankpersonale er udsat til næste forår. Landskontorets ansatte har arbejdet hjemmefra gennem næsten to måneder og er nu delvist vendt tilbage til Høje Taastrup.

Før alt blev aflyst, har der været afholdt et basiskursus i efteråret, tre forretningsudvalgsmøder, to landskomitemøder og to møder i markedsføringsudvalget. I sensommeren deltog seks unge i International Youth Forum i Baku, Aserbajdsjan. De unge har desuden holdt en planlægningsweekend og et træf, hvor Ungdomskomiteen genvalgte Benjamin Harritslev Christensen som formand og valgte Celina Jeppesen som ny næstformand efter John Tess Mattsson Hansen.

Ny strategi

I forsommeren 2019 gik forretningsudvalget sammen med landskontoret i gang med forberedelserne til en strategiproces, da den nuværende strategi udløber med 2020. Det var vigtigt for alle parter med en bred, inddragende proces, så alle kunne komme med deres input til kommende arbejdsområder. Processen skulle også være åben og kommunikeres bredt ud i organisationen, så en bred tilslutning til strategien kunne sikres.

Der er lavet spørgeskemaundersøgelser, afholdt møder og samtaler, hvor frivillige, donorer og interessenter kunne høres. Vi står nu med et udkast til en ny strategi, som skal behandles i forretningsudvalget, inden strategien kan indstilles til landskomiteen.

Den kommende strategi vil have et fokus på at forbedre vores organisation, så det bliver mere attraktivt at være bloddonor og at arbejde frivilligt for Bloddonorerne i Danmark.

Stamceller

Hvert år får mere end 50 danskere konstateret en sygdom, som kræver, at de får en stamcelletransplantation for at overleve. Det kræver, at man finder en donor med samme vævstype, og det er svært. Jo flere som melder sig som stamcelledonorer, jo større er chancen for at finde et match.

Vi lancerede derfor en kampagne i september op til Den Internationale Stamcelledonordag. Vores fokus blev ikke mindst bakket op af influencer Mette Marie Lei Lange. Allerede tidligere på året havde Mette Marie Lei Lange fortalt om stamcelledonationens vigtighed på sin Instagram, og det gav tilmeldinger fra usædvanligt mange donorer, samtidig med at vi fik omtale i en lang række medier.

Kampagnen i september tog sit udgangspunkt i influencere og skuespillere, som Mette Marie Lei Lange samlede og fik til at dele budskabet til deres mange følgere på de sociale medier. Igen fik vi masser af medieomtale på print, online og radio/tv. Aktiviteterne i 2019 betød 8.333 nye stamcelledonorer, hvilket er en stigning på 63 % fra året før.

Undersøgelser

I forbindelse med indsamlingen af input til strategien gennemførte vi i efteråret en undersøgelse blandt vores frivillige. 179 frivillige deltog i undersøgelsen, som skal give os viden om det at arbejde frivilligt for Bloddonorerne i Danmark. Nogle af de svar, vi har fået, indgår direkte i strategien.

Vi vil gerne takke vores frivillige for den flotte opbakning og for jeres bidrag til at gøre vores strategi relevant for jeres arbejde som frivillige i organisationen. Sammen med blodbankerne gennemførte vi i december en spørgeskemaundersøgelse blandt bloddonorerne. Mere end 29.000 donorer deltog, og vi er meget taknemmelige for det store engagement. Vi vil bruge besvarelserne til at sørge for, at strategien er i takt med donorerens ønsker og behov. Men besvarelserne vil også være et idekatalog for os i den kommende tid, da der er mange inspirerende ideer blandt besvarelserne.

Donorkriterier og nye regler for bloddonation

Der er kommet en ny bekendtgørelse om sikkerhed i forbindelse med bloddonation. Nu kan man blive ved som bloddonor, til man fylder 70 år. Man kan tilmelde sig, til man er fyldt 65 år. Mænd, der har haft sex med mænd, må nu blive tappet, men dog først efter en tappepause på fire måneder. Der er kommet nye regler for det maksimale antal plasmatapninger, som nu er ensartet i hele landet, og der er mange flere gode ting i de nye regler.

Samlet giver de nye regler på området flere danskere mulighed for at donere blod og plasma, og vi er glade for, at lempelserne sker i takt med, at der er sundhedsfagligt belæg for lempelserne. Der vil givetvis komme et øget behov for antallet af plasmatapninger, og vi vil sammen med blodbankerne hjælpe med informations- og rekrutteringsarbejdet.

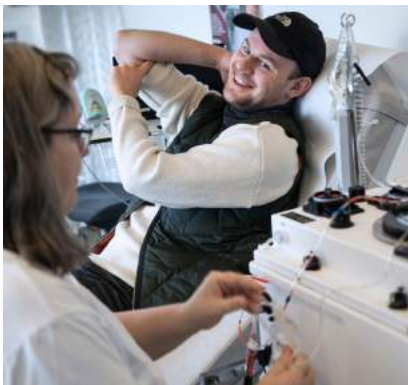
Coronakrise

I marts 2020 var coronavirussens konsekvenser en realitet i Danmark. En delvis nedlukning af landet og en epidemi i Danmark ville på et tidspunkt kunne bringe blodforsyningssikkerheden i fare. Kommunikation til donorerne og resten af befolkningen blev koordineret, og takket være en dygtig presseindsats på tværs af blodbanker og Bloddonorerne i Danmark fik vi samfundets opmærksomhed. Det har sikret mange portioner blod og nye tilmeldinger som bloddonor. Vigtigheden og værdien af vores bloddonorkorps blev også synliggjort af de forskningsforsøg og blodtests, som fortsat bliver foretaget blandt vores bloddonorer. Det er en meget værdifuld, samfundsmæssig opgave, som vi løfter sammen med bloddonorerne.

Digitalisering

Coronaepidemien har også haft en række negative konsekvenser for vores organisation. Mange arrangementer for donorerne er blevet aflyst, og vores egne møder er også enten blevet rykket eller gjort digitale. Både på landskontoret og i forretningsudvalget testes den digitale mødeform nu af, og denne mødeform kan for fremtiden fylde mere i vores mødekultur til gavn for både økonomi og klima, når vi ikke skal transporteres på tværs af landet til møder.

Den øgede digitalisering er allerede en del af vores organisation. I 2019 blev vores intranet, BlodIntra, udrullet med seminarer over hele landet, og fra 2020 bliver der nu faktureret elektronisk i stedet for via brevpost. Digitaliseringen skal være et værktøj for vores arbejde og ikke et mål i sig selv, men vi vil benytte mere digitalisering, hvor det giver mening for både vores frivillige, donorerne og organisationen.

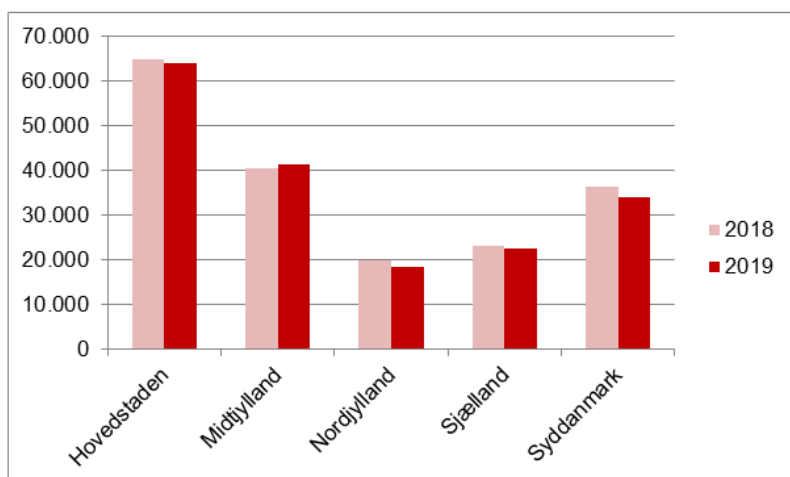
Tak for indsatsen

Til slut skal der lyde en stor tak for indsatsen til alle de mange frivillige over hele landet, til ansatte på landskontoret, til vores gode samarbejdspartnere i blodbanker, på tappesteder og hos myndigheder og ikke mindst de frivillige og ubetalte donorer. Det er den fælles indsats fra alle parter, der betyder, at patienter på de danske sygehuse altid kan få den nødvendige behandling med blod og blodprodukter.

STATISTIK

Der har været en lille fremgang i antallet af aktive bloddonorer i Region Midtjylland, mens de øvrige regioner har haft en lille tilbagegang. Det samlede antal bloddonorer er det seneste år gået tilbage fra 184.084 til 180.190 svarende til 2,1 %.

Figur 1. Antal aktive bloddonorer (ikke frameldt, tappet mindst 1 gang de tre seneste år) fordelt på region, ultimo 2018 og ultimo 2019.

De 180.190 aktive bloddonorer er fordelt geografisk sådan, at flere end hver tredje bliver tappet i Region Hovedstaden, hvor 63.909 aktive bloddonorer hører hjemme. Den største aldersgruppe er de 25-29-årige, der tilsammen udgør 28.222 bloddonorer. Det skyldes denne aldersgruppes store antal i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, som således mere end opvejer, at den største aldersgruppe i de tre øvrige regioner er de 20-24-årige.

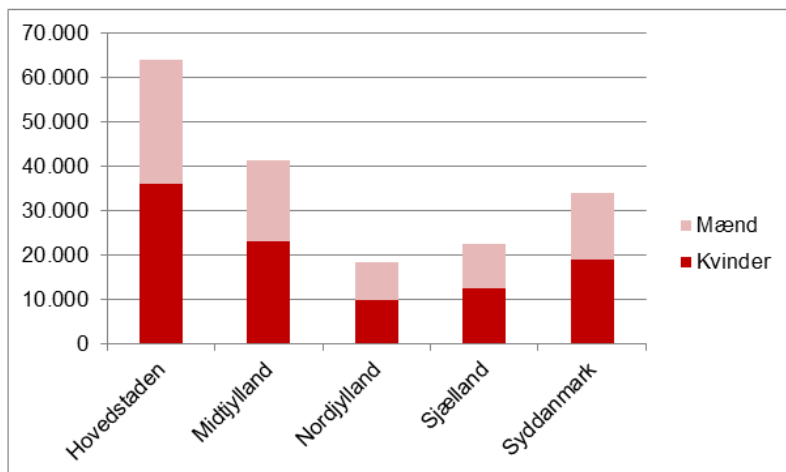
Til trods for, at det samlede antal af aktive bloddonorer er faldet, er antallet af 25-29-årige bloddonorer steget i forhold til sidste år. Det samme gælder de 60-64-årige og de 65-69-årige. Den øvre aldersgrænse for bloddonorer blev sat op fra 67 til 70 år den 1. januar 2019, så det var forventeligt, at der ville være flere i den ældste aldersgruppe, der er steget med 654 bloddonorer i de fire regioner, vi har tal fra (Region Nordjylland har valgt at rapportere et samlet tal for 60-69-årige).

Alder	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt
17-19	1.350	1.350	916	949	950	5.515
20-24	8.677	6.129	3.220	2.760	4.629	25.415
25-29	12.085	6.887	2.582	2.177	4.491	28.222
30-34	9.162	4.629	1.861	2.128	3.414	21.194
35-39	6.380	3.939	1.670	2.150	3.282	17.421
40-44	6.153	4.078	1.877	2.651	3.504	18.263
45-49	5.922	3.920	1.517	2.720	3.686	17.765
50-54	5.705	3.816	1.663	2.675	3.778	17.637
55-59	4.284	3.265	1.468	2.176	3.127	14.320
60-64	2.660	2.286	1.515	1.548	2.211	10.220
65-69	1.531	1.013	Inkl. i 60-64	660	1.014	4.218
I alt	63.909	41.312	18.289	22.594	34.086	180.190

Tabel 1. Antal aktive bloddonorer (ikke frameldt, tappet mindst 1 gang de tre seneste år) fordelt på region og alder, ultimo 2019.

Der er flere kvindelige end mandlige bloddonorer. Der er 100.216 kvindelige bloddonorer og 79.974 mandlige svarende til, at 56 % af alle bloddonorerne er kvinder. Det er også andelen af kvinder i de to regioner med flest bloddonorer, nemlig Hovedstaden og Midtjylland. Andelen af kvindelige bloddonorer er 55 % i Sjælland og Syddanmark, mens den med 53 % er lavest i Nordjylland.

Figur 2. Antal aktive bloddonorer (ikke frameldt, tappet mindst 1 gang de tre seneste år) fordelt på region og køn, ultimo 2019.

Der er stor forskel på kønsfordelingen i forskellige aldersklasser. Der er størst andel af kvinder blandt de 17-19-årige, hvor 73 % af bloddonorerne er kvinder. Herefter falder andelen af kvinder med stigende alder, så den er på 50 % blandt de 50-54-årige og kun 45 % blandt de 65-69-årige.

Dette mønster genfindes i alle regioner, men er mest udtalt i Hovedstaden, der både har den højeste andel kvinder i hele landet blandt de 17-19-årige (76 %) og den laveste andel kvinder i hele landet blandt de 65-69-årige (43 %).

Alder	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt
17-19	76 %	75 %	67 %	72 %	74 %	73 %
20-24	67 %	71 %	60 %	68 %	66 %	67 %
25-29	63 %	60 %	57 %	58 %	60 %	61 %
30-34	54 %	53 %	52 %	55 %	53 %	53 %
35-39	53 %	52 %	50 %	54 %	55 %	53 %
40-44	53 %	51 %	54 %	54 %	53 %	52 %
45-49	53 %	51 %	49 %	52 %	53 %	52 %
50-54	51 %	48 %	49 %	49 %	52 %	50 %
55-59	49 %	49 %	48 %	51 %	50 %	49 %
60-64	46 %	50 %	44 %	48 %	49 %	48 %
65-69	43 %	45 %	n.a.	48 %	46 %	45 %
I alt	56 %	56 %	53 %	55 %	55 %	56 %

Tabel 2. Aktive bloddonorer (ikke frameldt, tappet mindst 1 gang de tre seneste år) fordelt på region, alder og køn, kvinder i procent, ultimo 2019.

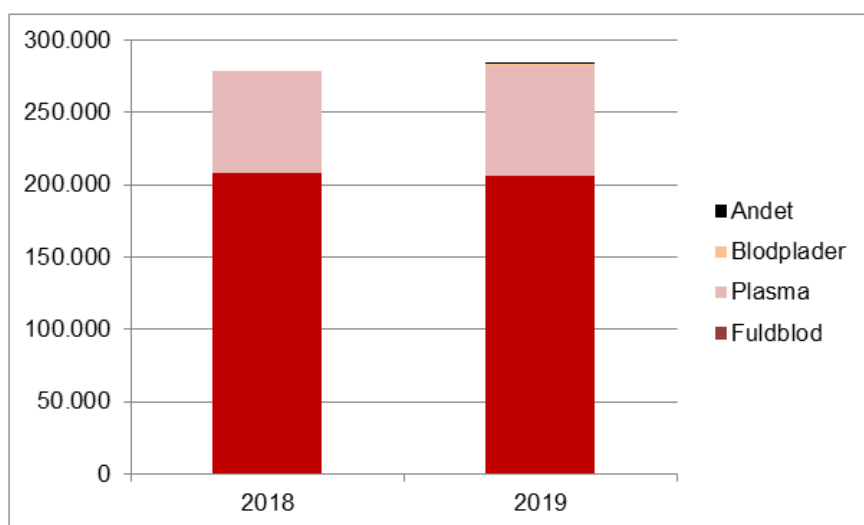
Efter mange år med et faldende antal tapninger bød 2019 for andet år i træk på en lille stigning. Der blev foretaget 284.308 tapninger i 2019, hvilket er 1,0 % flere end året før. Antallet af plasmatapninger fortsætter stigningen og mere end opvejer et fortsat fald i antallet af fuldblodstapninger. Alle regioner har tappet mere plasma end året før, men Region Hovedstaden har som den eneste region haft en lille tilbagegang i det samlede antal tapninger.

	Fuldblod		Plasma		Blodplader		Andre tapninger		Tapninger i alt	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Hovedstaden	71.807	71.770	15.415	15.616	n.a.	249	n.a.		88.456	87.635
Midtjylland	45.311	43.795	14.950	17.553	n.a.	171	n.a.	94	60.501	61.613
Nordjylland	20.207	20.017	8.185	9.255	n.a.	203	n.a.		28.673	29.475
Sjælland	26.551	26.595	12.537	13.212	n.a.	216	n.a.	593	39.947	40.616
Syddanmark	43.788	43.853	19.911	20.863	n.a.	253	n.a.		64.031	64.969
I alt	207.664	206.030	70.998	76.499	n.a.	1.092	n.a.	687	281.608	284.308

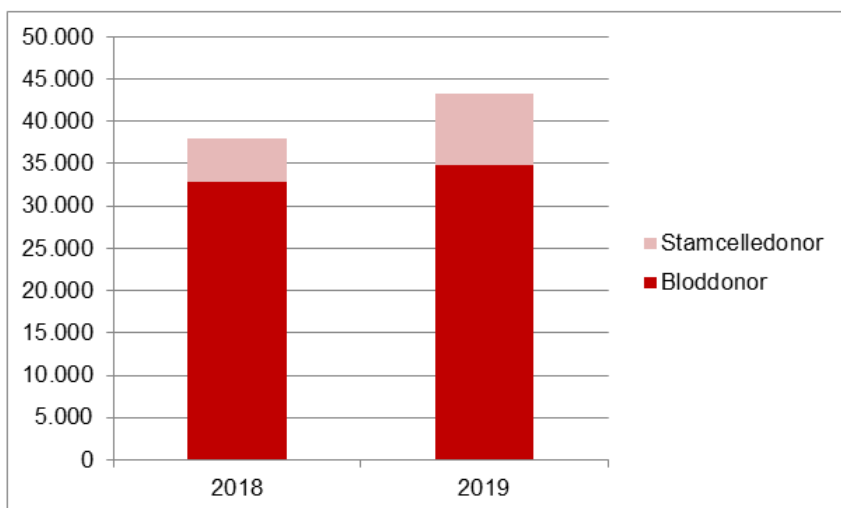
Tabel 3. Antal tapninger i 2018 og 2019 fordelt på region og tappetype.

For første gang har vi fået udskilt tapning af blodplader fra andre tapninger. Det er med 1.092 tapninger en sjælden tapning.

Figur 3. Antal tapninger i 2018 og 2019 fordelt på tappetype

Langt de fleste nye bloddonorer og nye stamcelledonorer tilmelder sig via bloddonor.dk. Begge tilmeldinger oplevede en stigning i 2019 i forhold til året før. 34.910 nytilmeldte bloddonorer var en stigning på 6 % i forhold til 2018, mens 8.333 nye stamcelledonorer som nævnt i omtalen af stamceller ovenfor var hele 63 % flere end året før.

Figur 4. Tilmeldinger via bloddonor.dk, 2018 og 2019.